Nyt sygdoms syndrom i Holland relateres til et nyt parvovirus i grise

Lars Erik Larsen, Marta Canuti, Pia Ryt-Hansen; Københavns Universitet
Aida Droce, Charlotte Mark Salomonsen, Veterinært Laboratorium, Kjellerup
Version 2. udarbejdet den 18. juni 2026.

Nyt porcint parvovirus (nPPV) påvist i danske grise

Grise i en dansk sobesætning udviste kliniske tegn (udstående øjne, hudforandringer) som havde stor lighed med de kliniske tegn der er beskrevet i hollandske grise besætninger og hvor der er påvist et nyt parvovirus (nPPV). Besætningens dyrlæge sendte derfor seks grise til obduktion på Veterinært Laboratorium, Kjellerup hvor der blev udtaget prøver af bl.a. lever og milt der blev sendt til test for nPPV på Københavns Universitet, Institut for Veterinær og Husdyrvidenskab, Forskningsgruppe for Veterinær og Zoonotisk virologi. nPPV blev påvist i både milt og leverprøver fra alle de undersøgte grise. Den genetisk karakterisering (sekventering) af de påviste virus viste stor lighed med de virus, som er påvist i Holland, men det er uklart hvordan og hvornår dette virus har smittet danske grise.

Introduktion

En af præsentationerne på den seneste kongres i *European Society for Swine Health and Management* (ESPHM), der blev afholdt i Firenze i maj måned, var der et indlæg af Tijs Tobias fra Royal GD i Deventer, Holland. Foredraget omhandlende et nyt syndrom, som menes at være relateret til et nyt virus tilhørende parvovirus-familien. På baggrund af foredraget, en efterfølgende artikel i Pig Progress, personlig kommunikation med Tijs, samt egne vurderinger har vi lavet en kort beskrivelse af det, vi ved om det nye syndrom/virus på nuværende tidspunkt.

Kliniske manifestationer og udbredelse

Syndromet er karakteriseret ved tilstedeværelse af en eller flere af nedenstående kliniske tegn:

- Exophthalmos - bilateralt (udstående øjne)
- Erythema (røde områder i huden)
- Alapecia (områder med tab af hår)
- Rynkede hudområder
- Nedsat tilvækst (mangler 2 kg ved 10 ugers alderen)
- Lav/ingen dødelighed
- Uspecifikke respiratoriske tegn
- Øget forekomst af fravænningsdiarre, fedtede grise mm

De kliniske tegn ses i op til 80% af grisene i op til 50% af kuldene, og alle aldersgrupper kan rammes, selvom det oftest er de yngre grise, der udviser de mest tydelige kliniske symptomer. Forløbet i den enkelte besætning har en varighed på 3-6 måneder hvilket tyder på at der opbygges immunitet mod virusset. Der er ikke påvist entydige risikofaktorer i de hollandske studier. De første besætninger blev testet positive i efteråret 2024. Det totale antal af ramte besætninger er ikke kendt, men i første halvår af 2025 blev virus i alt påvist i over 70 besætninger, så det ser ud til at være vidt udbredt i hollandske besætninger. Vi har pt. ikke informationer om hvor mange besætninger, der er fundet positive i 2026

Patologi og diagnostik

Virus påvises i serum og i en lang række organer i alle de ramte grise, men der er ingen eller varierende grad af makro -og histopatologiske forandringer.

Genetiske undersøgelser foretaget af de hollandske forskere har vist, at det er det samme parvovirus (protoparvovirus), der påvises i alle grisene, og at dette virus har størst lighed med et parvovirus påvist i ræve, men det betyder ikke nødvendigvis, at grisene er smittet af ræve, da det kan stamme fra andre dyr, som ikke er blevet undersøgt. Det kan også have cirkuleret i grise i længere tid uden at være påvist. Virus er påvist i lukkede, konventionelle besætninger, så smitte er ikke betinget af kontakt til vilde dyr. Virusset tilhører samme virusfamilie, men adskiller sig signifikant fra porcint parvovirus (PPV) som er almindelig forekommende i Danmark, og som giver anledning til reproduktionsproblemer (SMEDI), men den store forskel mellem de to virus betyder formodentligt at de anvendte PPV vacciner ikke beskytter mod det nye parvovirus.

Det nye virus kan ikke påvises ved den PCR analysemetode, der anvendes til påvisning af PPV, men GD Deventer Laboratoriet i Holland har udviklet en PCR-test, der er specifik for dette virus. Forskningsgruppen for Veterinære og Zoonotiske virus på Københavns Universitet har ligeledes en metode, der kan anvendes til både påvisning og genetisk karakterisering af det nye virus.

Diskussion og konklusion

De hollandske data indikerer, at der er tale om et nyt sygdomssyndrom, og påvisning af et nyt virus i alle de undersøgte grise peger mod en viral årsag. Det skal dog understreges, at selvom dette virus er påvist i alle de ramte dyr er der ikke er etableret et definitivt kausalt sammenhæng mellem de beskrevne symptomer og forekomst af det nye virus. Sammenhængen skal yderligere bekræftes ved at teste grise i besætninger uden kliniske tegn og/eller ved gennemførsel af eksperimentelle infektioner.

Dette virus blev første gang påvist i efteråret 2024 og ser ud til at have en stor udbredelse i Holland, men udbredelsen i andre lande er stadig ukendt

Vi opfordre producenter og praktiserende dyrlæger til at være opmærksom på, om de beskrevne kliniske manifestationer forekommer i danske besætninger. Hvis du ønsker undersøgelse af grise for dette virus opfordre vi dig til at kontakte Veterinært Laboratorium, Kjellerup med henblik på indsendelse af materiale til obduktion og test for virus. Dette virus er ikke anmeldepligtigt, så påvisning i en besætning vil ikke medføre restriktioner fra myndighedernes side.

Billeder af grise med det nye syndrom venligst stille til rådighed af Tijs Tobias, GD Deventer, Holland